Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar – İkinci Kitap

Bölüm 12

Önceki Bölüm : Büyük Frederik

Illuminati

Son zamanlarda "illuminati" terimi, birçoklarının bilir bilmez, kimilerinin hakkında olur olmaz söz ettiği, ağızlarda çiğnenen âdeta bir sakıza dönüştü.

Bunun bir nedeni, kitapçıların "çok satan" raflarında yer alan, çoğu roman niteliği taşıyan popüler yapıtlarda bu konunun dile dolanması oldu. Bunların arasında hem sürükleyici bir dille yazılmış hem de ilginç bir kapsamı olanları, dünya kamuoyunun merakını kamçıladı.

Bu gibi kitapların yazarlarından biri olan Dan Brown, Türkçeye "Melekler ve Şeytanlar" adıyla çevrilmiş olan kitabının özgün basımı hazırlandığı sırada, illuminati sözcüğünün kitapta ille şöyle yer alması gerektiği üzerinde diretmiş:

Herhalde bir gerekçesi vardır. Acaba eski tarz bir kaligrafiyle yazılmış bu sözcük ya da şekle tersinden bakıldığında da görüntünün değişmemesi mi?... Gizemci (mistik) nitelikli bir yorumla, bu yazının ardında bir sürü gizli anlam bulunduğu savı olabilir mi?...

Zihinler böyle düşüncelere yönlendirilince, okur işin aslından uzaklaşıyor; kendini romantizme kaptırıyor.

Kim bilir, belki de zaten istenen bu.

Öyle olmasaydı bile bu kitapta illuminati konusu gündeme gelecekti. Fakat belki sadece 18. yüzyılın ikinci yarısında oluşturulmuş mason ritlerinin yanında şöyle bir değinip geçecektik. Madem bu kadar çok üzerinde duruluyor; biz de biraz daha ayrıntıya -aşırıya kaçmadan- gireriz. Yeter ki okurumuz, bu kurumun ne olduğunu ve ne olmadığını anlasın.

Illuminati başlıklı bir konuyu biri 18. yüzyıl sonlarında, diğeri çağımızda olmak üzere iki ayrı zaman diliminde incelemek gerekiyor. İki ayrı dönemdeki kurumlar birbirine karıştırılmamalı.

Önce sadece tarihtekini göreceğiz.

Bir de illuminatiden bir kurum, örgüt ya da topluluk olarak söz edilirken iki farklı tarz olduğunu bilmeliyiz:

1. Yansız (objektif) bir tutum benimseyen, sadece gerçekleri araştıranlar;
2. Bir ön yargı ile karşıt olup, kötüleme ve suçlamalarda bulunanlar.

Biz, konuyu yansız olarak inceleyeceğiz ama bunu yaparken elbette yer yer karşıtların neler söylediğine de değinmemiz gerekecek.

*** * ***

Önce şu "illuminati" teriminin ne anlama geldiğine bakalım.

Latincedeki "illuminatus" sözcüğünün çoğuludur; "aydınlanmışlar" demektir. Bununla ne denmek istendiği kısaca şöyle açıklanabilir:

Bir kurumun benimsediği "aydınlanma felsefesi" uyarınca inisiyasyondan geçmiş kişiler yani inisiyeler, "aydınlanmış" sayılır.

İşin içine inisiyasyon girince, mutlaka ezoterik nitelikli bir kurum ya da örgütten söz ediliyor demektedir.

Bu bağlamda, "**aydınlanma felsefesi"** âdeta bir kilit terim gibidir.

Herhangi bir kurumda bu tür bir felsefe, bir diğerinden çok farklı olabilir.

Burada öncelikle 18. yüzyıldaki bir kurumdan söz edeceğimize göre; bu felsefenin de o dönemin bir ürünü ya da benimseyişi olması gerekir.

Bu kitabın önceki bölümlerinde zaman zaman "Aydınlanma Çağı" diye bir terim kullandık. Avrupa'da bu dönemin 18. yüzyılın ikinci yarısı ile örtüştüğünü belirttik. Illuminati teriminin kullanılışının bir nedeni de budur. Hatta bu tür örgütlerin öğretisine genel olarak **"İlluminizm"** dendiği de olmuştur.

18. yüzyıldan ve Avrupa ortamından söz etmekte olduğumuza göre; kimisi bunu "bilgi ile aydınlanmak", kimisi de Hıristiyanlıkta geçerli olan "vaftiz ile aydınlanmak" anlamına çeker. Kimileriyse, konuyu gizemci bir tutumla ele alıp, kişinin aydınlanmasının ancak "sezgi" yöntemiyle sağlanabileceğini savunur.

Aydınlanmışlar

18. yüzyıldaki Illuminati bakımından; Almancada "Bayerische Illuminaten" olarak geçen, Güney Almanya Aydınlanmışları öncelikli tutulur.

Bunun nedeni, 1776 yılında **Adam Weishaupt** adlı bir hukuk profesörünün Ingolstadt kentinde kurduğu, daha sonra Masonluk ile de bağlantısı sağlanan bir felsefesel öğreti ve çalışma sisteminin, Batı dünyasında hayli yankı uyandırmış olmasıdır.

Bu felsefe ve bununla iç içe olan ezoterik örgüt, bir bakıma Alman tarzındaki bir mason ritiydi. İçerdiği öğreti, o sıralarda varlığı süren mason ritlerinden hayli farklıydı ama hiç bağdaşmıyor da değildi. Kapsamına yoğun bir biçimde özgür ve akılcı düşünce ile Pozitivizmin öğeleri katılmıştı.

Masonluğu bir gizli örgüt olarak niteleyenlerden kimileri, bu sistemin, "bir gizli örgüt içindeki gizli örgüt" olduğunu ileri sürer. Oysa Masonluk gizli değil, ezoteriktir. Nitekim Bavyera Aydınlanmışları da gizli değildi. Fakat kimileri "ezoterik" ve "gizli" kavramlarını özdeş tutar. Bu tutum bilgisizlikten ileri gelmiyorsa, bir kurumu kötü göstermek için art niyetle böyle yapılıyor demektir. çünkü yeterince bilgi sahibi olmayan kişiler buna kolayca kanar.

*** * ***

Adam Weishaupt'un kurmuş olduğu sistem, ömrünün pek kısa sürmüş olmasına karşın hayli tutulmuştu. Bu nedenle de, farklı bir kapsamda bile olsa sonradan adlarında "illuminati" sözcüğüne yer veren örgütlerden çoğu, kendi tarihçesinin temeline Bavyera Aydınlanmışları'nı yerleştirmiştir.

Oysa konuya kronolojik açıdan bakılırsa, Bavyera Aydınlanmışları'nın ortaya çıkışından birkaç yıl önce Fransa'da "Rite des Illuminés d'Avignon" *(Avinyon Aydınlanmışları Riti)* adını taşıyan bir mason riti kurulmuş olduğu görülür. Masonluğun simgesel derecelerini kapsamı dışında bırakan bu ritin, altı derecesi vardı. Bunlardan özellikle sonuncusunun unvanı dikkat çekicidir: "Altın Pelerin Şövalyesi"...

Şu altın pelerin terimi Christian Rosenkreuz adlı varsayımsal kişinin yaşam öyküsünde de geçmişti. [Almancada "Goldenes Vlies", Fransızcada "Toison d'Or", İngilizcede "Golden Fleece". Tam sözlük anlamı bakımından "Altın Post" anlamına gelir.]

Bu terim diğer bazı mason ritlerinde de görülür. Yalnızca bir derece unvanı o mason ritleri ile Rozkruacılar arasında mutlaka bir bağlantı bulunduğunu göstermez ama uygulamış oldukları ritüellerin içeriğine bakılınca, sadece bu kadarla kalmayıp, başka benzerlikler ve yakınlıklar da bulunduğu görülür.

Nitekim Adam Weishaupt'un Bavyera Aydınlanmışları Örgütü, sonradan Almanya'da bir mason ritine dönüştürülmüştü. Bunun oluşumuna az sonra geleceğiz.

Almanya'daki Bavyera Aydınlanmışları Riti, Fransa'da da tutulmuştu. Fakat aynı dönemde Fransa'da gene Illuminati kapsamında sayılabilecek iki mason riti daha görülür: Özellikle Languedoc bölgesinde uygulanmış olan **Rite du Montpellier** *(Montpellier Riti)* ile Masonluktaki standart üç dereceden sonra dokuz yüksek derecesi olan **Rite Ecossais Philosophique** *(Felsefi İskoç Riti).*

Bunların hepsi Büyük Fransız Devrimi ile birlikte ortadan kalktı ama Felsefi İskoç Riti, 19. yüzyıl başlarında yeniden oluşturuldu.

"Fransa'daki Illuminati'nin babası" sayılan **Antoine Joseph Pernety**, hayli ünlü bir masondu. Bu nedenle, adını belirttiğimiz ritlere genel olarak "Pernety ritleri" dendiği de olmuştur.

Hepsinin temel esinlenme kaynağının ise, 18. yüzyılın ünlü düşünürlerinden İsveç asıllı **Emanuel Swedenborg** olduğu söylenebilir.

Emanuel Swedenborg'un düşüncelerinin birçok gizemci kurumun üzerinde etkisi vardır. Bunlardan biri de 1767 yılında İngiltere'de **Benedict Castanier** tarafından kurulmuş **"Rite of the Illuminated Theosophists"** *(Aydınlanmış Teozoflar Riti)* adlı, gizemci nitelikli bir tür mason ritidir.

İngiliz mason örgütleri rit kavramına karşı değil miydi?

Öyleydi ama masonların simgesel derecelerden sonra gelen yüksek derecelerde çalışacak ritler oluşturmalarını önleyemezlerdi. Önleyemediler de.

İngiltere'de oluşturulan bu rit, kısa süre sonra Fransa'da ortaya çıkan Pernety ritlerini âdeta tetikledi. Genel olarak **"Teozofik Masonluk"** denilen bir akımın doğmasına yol açtı.

Bu akımda, Masonluğun Hıristiyan gizemciliğine (mistisizmine) uygun bir öğreti kapsamının olması öngörülmekteydi.

Hepsinin temel direği olan felsefeyi oluşturan Swedenborg'un adını taşıyan bir mason riti ise çok daha sonra, 1787 yılında Marquis de Thomé tarafından kuruldu. İster istemez ömrü pek kısa sürdü çünkü Büyük Fransız Devrimi kapının eşiğindeydi.

*** * ***

Bazı kaynaklarda, 18. yüzyıldaki Illuminatinin kökeninin hem daha eski olduğu hem farklı bir kültürden geldiği belirtilir: Gnostisizm'e dayanan, özgün olarak **"Los Alumbrados"** *(Aydınlatıcılar)* adını taşıyan bu 16. yüzyıl İspanyol örgütü, "Los Iluminados" olarak da anılır.

O tarihlerde İspanya'da Engizisyon bu örgütün üyelerinin peşine düşmüş, ortaya koydukları ilkeleri Kathar inancı ile bir tutup onları sapkın saymıştı. Dendiğine göre, kimileri Katolik Kilisesi'nin pek etkili olamadığı Fransa'ya kaçıp, orada Illuminatinin temellerini atmıştı. Adı Masonlukta da geçmekte olan **Martinez Paschalis**, *(Fransa'daki adı Martin de Pasqually)* 1754 yılında Fransa'da kendi tarikatını oluşturmuştu. Masonluğun kapsamında kurmuş olduğu dokuz dereceli **"Rite des Elus Coëns"** *(Seçilmiş Kohenler Riti)*, benzer nitelikli daha birçok mason ritinin kurulmasına yol açtı.

Martinez Paschalis, **Martinizm** olarak anılıp, Masonluk ile hem benzerliği hem yakınlığı bulunan bir tarikatın da kurucularından sayılır. Kimileri o tarikatın asıl kurucusu olarak Louis Claude Saint-Martin'i kabul ederse de, onun Martinez Paschalis'in çizdiği yolu izlediği söylenebilir.

Louis Claude Saint-Martin'in de 1780 yılında Fransa'da Hermetizme ağırlık veren on dereceli bir diğer mason riti kurmuş olduğu görülür. Önceleri bu rite "Rite Rectifié" *(Rektifiye Rit)* denmiş, sonra "Rite du Martinisme" *(Martinizm Riti)* adı verilmiştir. Bu rit, derece unvanları bakımından o sırada henüz etkinliğini sürdürmekte olan Yetkinleşme Riti'ne benzer gibi görünse de, öğreti kapsamı bakımından hayli farklıydı.

Konuya Masonluk açısından bakıldığında Martinizm, Illuminati'den daha önemli sayılabilir. Üstelik bu gizemci doktrin 18. yüzyılda kalmamış, gelişip değişmiş, çağdaşlaşarak ve yenilenerek 20. yüzyılda bile varlığını korumuştur.

Bu özet geçişten sonra, şimdi Bavyera Aydınlanmışları'na dönelim.

Bavyera Aydınlanmışları

18. yüzyılın ilk yarısında Bavyera, dinin her şeyden önce ve her şeyin üstünde tutulduğu, bağnazlığın kol gezdiği bir bağımsız Alman eyaletiydi.

Cizvitler, bu eyalete Protestanlığı sokmamak için her çabayı gösteriyordu. Bunun başında eğitim kurumlarını elde tutmak geliyordu. Her düzeyde okullar, üniversiteler kurmuşlardı. Protestanlığın izini taşıyan ya da özgür düşünce ile bağlantılı bir öneri getiren her türlü kitabın yayımlanması da başka yerde yayımlanmışın okunması yasaktı.

1745 yılında Bavyera arşidükü olan 3. Maximilian Joseph von Wittelsbach, ileri düşünceli bir adamdı. Kitaplarla bağlantılı yasağı kaldırıp, çok zamandan beri kapalı tutulan kütüphaneleri açtırdı. Cizvitlerin kalelerinden biri olan Ingolstadt Üniversitesi'nin yapısını da baştan sona değiştirdi. [Burada "arşidük" dediysek de, aslı Almancada "Erzherzog" olan bu sözcüğün Türkçede tam bir karşılığı yok. "Büyük bir bölgeye egemen toprak ağası" olduğu söylenebilir.]

1773 yılında, Ingolstadt Üniversitesi'nin Hukuk Fakültesi dekanlığına Prof. Adam Weishaupt getirilmişti. Ona göre, insanların kafaca geri kalmasını önlemek için toplumun eğitilmesi, aydınlatılması gerekliydi. Bu ise öyle apaçık girişimlerle olmuyor, mutlaka engelleniyordu. Bu amaçla çalışacak bir gizli örgüt kurulmalıydı. Bu örgütün üyeleri özenle seçilmeli, çok esaslı bir eğitimden geçirilmeliydi. Her biri önce kendi aydınlanmasını sağlamalı, sonra

çevresindekileri aydınlatmalıydı. Bu çalışmalar belli bir çekirdekten başlamalı, dalga dalga genişletilmeli, giderek tüm ülkeyi hatta dünyayı sarmalıydı.

Bilgi ve erdem üzerine kurulu bir ütopya!

Kimileri Adam Weishaupt hakkında sırf adından ötürü bir yorum yapar. Batı dillerindeki sözlük anlamı bakımından "adam" ilk insan demektir. Almancada "weis" bilge, "haupt" ise baş ya da asıl demektir. Böylece Adam Weishaupt "asıl bilge olan ilk insan" demek oluyor. Fakat bu yorumu yapanlar, bunu Adam Weishaupt'u övmek için değil, alaya almak amacıyla söylüyor. "Kendisini öyle sanıyordu." demeyi de unutmuyorlar.

Adam Weishaupt, bu amaçla, 1776 yılında, kendisi gibi düşünen dört kişiyle bir araya gelerek "Illuminatenorden" *(Aydınlanmışlar Tarikatı)* adını verdiği o gizli örgütü kurdu. Bunu yaparken, mason localarındaki örgütlenme sistemini örnek almıştı. Zaten dört yıl önce Masonluğa da girmiş ama locaların çalışmalarını pek yavan, ritüellerin kapsamını da yetersiz bulmuştu.

Kurduğu tarikatın en önemli ilkelerini, sözde kalmayıp eyleme dönük olmak üzere, şöyle belirlemişti:

- Monarşiye ve temelini dinden alan bir toplum yönetimine karşı çıkmak,
- İnsanlığa yarar sağlayacak çalışmalar yapmak,
- Yoksul ve güçsüzleri zengin ve güçlüler ile eşit tutmak,
- Örgütün kurallarına kesinlikle uymak ve üstlerine bağlı olmak,
- Örgütün çalışmalarını sonsuza kadar sır olarak saklamak.

*** * ***

Illuminati, başlangıçta Masonluğun simgesel derecelerinde çalışan localar gibi üç aşamalı olarak kurulmuştu.

İlk aşamadaki bir kişiye "Novize" *(Acemi)* deniyordu. Sadece hem varlıklı hem erdemli, bilgi edinmeye hevesli ve bilgisini geliştirmek isteyen kişiler kabul ediliyordu. Bir acemiyi tarikata üye olarak öneren kişi, onun ilk eğitim ve çalışmalarının önderi oluyordu.

Örgütün "gizli" sayılabilirliği, sadece bu aşamada beliriyor. Şöyle ki; bir acemi, tarikatta yalnızca önderini tanırdı. Bu nedenle, tarikata girişte inisiyasyon töreni yapılmıyordu. İnisiyasyon, acemilik dönemini başarıyla bitiren kişinin ikinci aşamaya geçişindeydi. Asıl aydınlanma da zaten bu aşamada başlıyordu.

"Aydınlanmış" olmak isteyen bir aceminin, önce bencillikten uzaklaşması ve bireysel niteliklerini geliştirmesi gerekliydi. Önemli ödevler üstleniyordu. Bunlar, ailesi hakkında çok ayrıntılı bilgi vermek, her bir aile bireyinin kendince iyi ve noksan yanlarını anlatmak, sonra aynı şeyi tüm diğer tanıdıkları için yapmakla başlardı.

Ödevler, yazılı olarak düzenlenirdi. İncelenip, değerlendirildikten sonra tarikatın arşivinde saklanırdı. Sonra sıra, yetişip bir "aydınlanmış" olacak adayın her ay yapmış olduğu işler ile öğrendiklerine ilişkin düzenli bir rapor vermesine gelirdi.

En çok iki yıl süren bu ikinci aşamadan sonra "Minerval" denilen üçüncü aşamaya geçmek isteyen bir aydınlanmışın, varsa tüm mal varlığını örgüte bağışlamaya hazır olması gerekliydi; Tapınak Şövalyeleri Tarikatı'nda olduğu gibi... Örgütün asıl öğretisi de bu sonuncu aşamada toplanmıştı.

Bu son aşamaya geçişte yapılan uzun ve ayrıntılı inisiyasyon işleminde, kişiye gerek bir sosyolog gerekse bir psikolog sayılabilecek düzeyde bilgiler verilirdi. Artık acemilerin önderliğini üstlenebilirdi.

Bu son aşamanın, yönetsel nitelikle sonrası da vardı. O mertebeye gelen bir üyeye "Aydınlanmış Minerval" denirdi. Bundan böyle yönetim görevi de alır ve üst düzey toplantılarına katılabilirdi.

*** * ***

Bavyera Aydınlanmışları Tarikatı, beklenmedik bir hızla büyüdü. Dört yıl içinde üç şubesi kuruldu ve üyelerinin sayısı altmışa yükseldi.

Ancak bu gelişmeyle birlikte tarikatın hayli zayıf noktası da ortaya çıktı: Aydınlanmış Minerval denilen üst düzey yöneticiler arasındaki uyuşmazlık... Kimileri Adam Weishaupt'u despotça bir tutum takınmakla suçluyordu.

1780 yılında, Almanya'da dönemin çok ünlü ve etkin masonlarından biri olan **Adolf Franz Friedrich Baron von Knigge** tarikata alınınca, büyük bir değişim başgösterdi. Illuminati ile mason locaları arasında daha önce bir türlü başarılamamış olan bütünleşme sağlandı.

Baron von Knigge, Adam Weishaupt'un ülküsüne destek veriyorsa da, uygulama tarzını basit buluyordu. Tarikatın mason localarıyla bütünleşmesini sağlamış kişi sıfatıyla, kendisini tarikata yeni bir biçim kazandırmaya yetkili gördü. İlk aşamaya dokunmadı ama bunun ardına üç sınıf ekledi. Bunlardan birincisine Masonluğun standart üç derecesini yerleştirdi. Minerval aşamasının bir bölümünü bunların içinde eritti; diğerini ikinci sınıfa aldı. Bunlardan sonra yer verdiği üçüncü sınıfı ise birbirini izleyen dört aşamaya böldü. İşte böylece, ortaya, toplam 11 derecesi olan **Bavyera Aydınlanmışları Riti** çıktı.

Bu ritin uygulamaları Bavyera ile sınırlı kalmadı. Kısa bir süre içinde gerek diğer Alman eyaletlerine gerekse Avusturya, İsviçre ve Fransa'ya yayıldı. Ancak bu gelişim ile birlikte yönetim aşamasındaki uyuşmazlıklar daha da arttı. Weishaupt'a göre, bu hızlı gelişim özgün tarikatı yozlaştırmıştı. Aralarındaki ikili tartışmalar, Baron von Knigge'nin tarikatı terk etmesiyle sonuçlandı.

Bu durumda tarikatın ikiye bölünmesi beklenirdi ama ona fırsat kalmadı.

1784 yılında Bavyera arşidükü olan **Karl Theodor**, topraklarında öyle ne illuminati, ne mason locası ne de herhangi bir başka ezoterik örgüt görmek istiyordu. Her şey doğrudan kendi egemenliği altında olmalıydı. Hepsini dağıtıp kapattı. Gizli çalışmaya kalkışmaları halinde, ağır cezalar belirledi. Bavyera'ya 18. yüzyılın ilk yarısındaki tutucu ortamı geri getirdi.

Böylece, tarihçesi 1776 yılında başlayan Bavyera Aydınlaşmışları, ancak sekiz yıl yaşayabilmiş oldu. Kimilerine göre bu tarikatın varlığı bundan sonra gizliden gizliye sürdü; kimilerine göre ise sadece ilkeleri ve ülküsü yaşatıldı.

Art Niyetli Gizli Amaçlar

Illuminati konusunu herhangi bir ön yargısı olmaksızın inceleyenlere göre; bu kurumun felsefesi genel olarak ya gnostik ya da gizemci (mistik) olarak nitelenebilecek türde bir hümanizm üzerine kuruluydu. Ortaya çıktığı dönemde toplum, henüz bunu sindirebilecek düzeyde değildi. Zamanlama yanlıştı.

Kimileriyse Illuminatiyi bir "entrika kurumu" olarak nitelendirir. Onlara göre de bu kurum ancak şöyle betimlenebilir:

18. yüzyılda Illuminati tarafından benimsenmiş ilkeler, "Şeytan doktrini" olarak da anılabilecek mason sırları ile İslâm gizemciliği ve Cizvit tarzı düşünmenin bir karışımından oluşuyordu. Bu örgüt, Avrupa'ya ilk kez Tapınakçılar tarafından getirilmiş olan haşhaşı bilimsel yöntemle işlemiş, dolayısıyla Batı halkını sadece sapkın düşünceleriyle değil, uyuşturucuya alıştırarak zehirlemekteydi. Illuminati, Masonluk ile Okültizmi izleyen diğer örgütleri bütünlüyordu. Masonlukta gerek "aydınlanma" gerekse "ışık" kavramlarına çok önem verilmekte oluşu, bu sıkı bağlantının açık seçik göstergelerinden biridir.

1776 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin bağımsızlık bildirgesini imzalamış olan kişilerden çoğunun mason olduğu bilinmektedir. Masonlar bununla öğünür. Fakat hem Masonluk hem Illuminati karşıtları bu olguyu her ikisini de kötülemek amacıyla kullanır. Her iki olgunun birden aynı tarihte gerçekleşmesini kesinlikle rastlantı değil, sıkı sıkıya bağlantılı olduğunu ileri sürerler. Hemen ardından patlayan Büyük Fransız Devrimi de Amerika'nın etkisiyle Illuminati tarafından gerçekleştirilmiş bir olay olarak gösterilir.

O devrimde gerçekten masonların parmağı yok muydu?

Bu tür karşıtlara göre, bir şey fark etmez ki!... Ha mason ha Illuminati tarikatı üyesi!... Büyük Fransız Devrimi'ne önderlik etmiş olan masonlardan çoğunun adı zaten Illuminati üyesi olarak da geçiyor. Maximilen Robespierre ile Comte de Mirabeau bunun tipik örneklerinden ikisi. Ünlü Alman düşünür ve yazarlardan Johann Wolfgang von Goethe ile Johann Gottfried Herder'in de Illuminati üyesi olduğu söylenir.

Goethe için rahatça «Neden olmasın!... Çok doğal.» denebilir. Tüm yapıtlarında özenle "ışık" ve "aydınlanma" kavramları üzerinde durmuş olduğu bilinir. Hatta mason yazarların kitaplarında belirtildiğine göre; ölüm döşeğinde son dileği sorulduğunda, dilinden şu sözler dökülmüş:

«Işık... Hep ışık... Hep daha çok ışık!»

Ünlü düşünür Herder, "Alman Aydınlanması" olarak anılan 18. yüzyıl akımının öncülerinden Emmanuel Kant'ı örnek almış, onun ağır ve karmaşık sayılabilecek felsefesini pratiğe indirgeyerek, din ve politikaya da uyarlamıştı. O dönemin ünlü masonları arasında Herder'in de adı geçer.

Kimileri, Illuminati ile Masonluk arasında sıkı bir bağlantı olduğunu kanıtlamak için kendisini âdeta zorluyor. Oysa bu gereksiz bir çaba; çünkü 18. yüzyılda bu iki kurum arasındaki bağlantı zaten ayan beyan ortada. Hiç kimse bu olguyu yadsımaya kalkışmıyor.

Gerek Illuminati örgütü üyesi gerekse mason olduğu bilinen daha birçok ünlü yazar, düşünür, bilim adamı ve sanatçının adı sayılabilir.

Fakat tüm bunlar neyi gösterir, neyi kanıtlar?... *«Bu adamlar insanlığa kötülük etmiştir. Çünkü aydınlanmak, bilgi edinmek, özgürlük aramak, insan haklarını savunmak, kendi halinde inançlarıyla baş başa mutlu olarak yaşayan insanların özgür düşünce edinmelerinisağlamaya kalkışmak kötü işlerdir. Bu adamlar da işte o kötü işleri yapmıştır.»* denebilir mi?

Diyenler var... Elbette bunu sadece 18. yüzyılın ikinci yarısında gelip geçmiş olan değil, günümüzdeki Illuminati için de söylüyorlar. Bu sözlerin çoğu, aslında birtakım entrikaların ve bunlarla bağlantılı olmak üzere ortaya konulmuş çeşitli komplo teorilerinin, Illuminati olarak anılan bir topluluk ile ilişkisinin kuruluşu tarzında görülüyor. Bavyera Aydınlanmışları Tarikatı'nın özgün amaç ve ilkeleri göz önünde tutulunca, böyle ilişkiler kurmanın yanlış iş olduğunu söylemek pek kolay değil... Söylenenlerin hepsi boş lâf da değil. Hem bunların Tapınakçılar ile Masonlar ve elbette Siyonistler ile de bağlantısı kuruluyor.

*** * ***

Illuminati konusunu şimdilik burada bitirelim.

Şimdilik.

Çünkü kitabımızın bu bölümünde belirttiklerimize bakılınca, bu konu öyle kolay kolay bitmez.

Dolayısıyla, Illuminati'yi tarihteki yerinde bırakıp bir başka konuya geçeceğiz ama **Üçüncü Kitap**'ta günümüze daha yakın bir zaman dilimindeki kurumları gözden geçirirken buna yeniden dönmemiz gerekecek.

Sonraki Bölüm : Cagliostro